

स*

1. स pron. der dritten Person, nur im nom. sg. masc. und fem. erhalten; im Veda noch der loc. **सैस्मिन्** in Verbindung mit **उधन्** RV. 1, 182, 6. 186, 4. 4, 7, 7. 10, 8. 7, 36, 3. **योनौ** 1, 174, 4. **अहन्** 10, 95, 11. **अग्नि** 1, 52, 15. Vor Consonanten fehlt das Casuszeichen im nom. sg. masc. VS. PAṬ. 3, 15. AV. PAṬ. 2, 57. P. 6, 1, 32. Vop. 2, 55. Ausnahme: **ततः सुधाप सस्तदा** (am Ende eines Ṣloka) HARIV. 11357 (die neuere Ausg. **सो ऽव्ययः**). Das **अ** des nom. स verschmilzt bisweilen mit einem folgenden Vocale RV. PAṬ. 2, 33. fg. VS. PAṬ. 3, 14 (vgl. **सौषधीः** VS. 12, 36. **सेमाम्** 29, 54 und **सैषः** weiter unten). Wenn स mit dem **अ** priv. verbunden ist, fällt das Casuszeichen nicht ab nach P. 6, 1, 32. Vop. 2, 55. **प्रतीयते संप्रति सो ऽव्ययः परैः** ÇĀ. 1, 69. Voc. स, सा P. 7, 2, 106. nach Siddh. K. zu P. 7, 2, 102 ist kein Vocativ vorhanden. **Dieser, der** (auch zum Artikel abgeschwächt); **er, sie**: **मृगः स मृगयस्त्वम्** AV. 10, 1, 26. **यः सूर्यं ज्ञानं स ज्ञानासु इन्द्रः** RV. 2, 12, 7. **तस्मिन्दशे य आचारः पारंपर्यक्रमागतः । वर्षानां सात्तरालानां स सदाचार उच्यते** M. 2, 18. 168. **येन येन — स सः** ÇĀ. 150. **यः — स एव** VARĀH. BṬH. S. 53, 11. — **स नास्ति कश्चित्** — **यः** Spr. (II) 2202. **नास्ति लोके स उत्पातो यो ह्यनेन न शास्यति** VARĀH. BṬH. S. 48, 84. **स एव — यः** 78, 22. — **तथैवासीद्विदर्भेषु भीमः — प्रजाकामः स चाप्रजः** MBh. 3, 2076. **यथा तदन्यं पुरुषं न सा मंस्यति कर्कचित्** 2092. — **उत्कर्षः स च धन्विनां यदिषवः सिध्यति लक्ष्ये चले** ÇĀ. 38. **स्वरितयोर्मध्ये यत्र नीचं स्यादुदात्तयोर्वान्यतरतो वोदात्तस्वरितयोः स विक्रमः** TS. PAṬ. 19, 1. **अपि चेन्नानापदस्थमुदात्तमथ चेतसंकितेन स्वर्पते स प्रातिकृतः** 20, 3. **जिह्वेव लेलि तिमिरनुदे मण्डलं यदि स लेकः** VARĀH. BṬH. S. 5, 45. 20, 8. 86, 54. — **सो ऽब्रवीदिन्द्रः** AIT. Ba. 6, 15. **सा कृ सुपपर्युवाच** ÇAT. Ba. 3, 6, 2, 4. **तं स भीमः प्रजाकामस्तोषयामास** MBh. 3, 2078. **यत्र राजा स नैषधः** 2254. **चित्रकूटो रराज सः** R. 1, 1, 32. **मिथिलाधिपः स त्वां द्रष्टुमागतः** 70, 13. **सखी सा खलु कुलपतेरुच्छ्रुसितम्** ÇĀ. 31, 10. **स विद्वेषकः** KATHĀS. 18, 145. 174. **स हि भर्ता समागतः** 366. **स च मृगः** HIT. 17, 15. **स महुर्गुः** RAGH. 3, 65. **स पतिर्मे गतः** व्वापि KATHĀS. 18, 224. **स हि ते वर्तते पतिः । युक्ता दिव्येन भोगेन** 229. **Beliebt ist die**

* Was man hier vermisst, suche man unter श oder ष.

Verbindung mit einem Rel. am Anfange eines Satzes: **स य एवं शस्ते** AIT. Ba. 2, 31. **स यो ऽनुदिते बुक्तेति** 3, 20. **स यदग्निर्घोरस्पर्शः** 3, 4. ÇAT. Ba. 3, 5, 2, 23. **स यदग्नी बुक्तेति तद्वेषु बुक्तेति** 6, 2, 25. **स यदि मुचा बुक्तेति** 4, 3. Aus diesem Gebrauch, indem der Satzanfang wie zur festen Formel wurde, entspringt der andere, dass स auch in Fällen bleibt, wo die Construction ein anderes Genus und einen anderen Numerus verlangt, oder wo es vollkommen pleonastisch ist, z. B.: **स यदि स्थावरा प्रापो भवति — ताः** ÇAT. Ba. 13, 8, 4, 6. **स यस्य कस्य च नामास्ति — तत्** 11, 2, 2, 3. **स यदि विष्णुक्रमीयमरुः स्यात्** 6, 7, 4, 15. **स यथा द्वेवम आविलोकाः** 11, 2, 2, 2. **स यद्येनमासिसङ्घति** 1, 6, 2, 15. 4, 5, 2, 1. 10, 7. 11, 1, 2, 12. 12, 6, 2, 2. 13, 3, 6, 6. 14, 4, 2, 29. 5, 2, 23. 4, 10. — **Verstärkt durch andere Pronomina der 3ten Person: स एषः** AIT. Ba. 2, 25. ÇAT. Ba. 14, 6, 2, 6. ÇĀ. 5, 11. **सैषा** AV. 12, 5, 12. **सैषः** contrahirt KATHĀS. 36, 129. 40, 69. 65, 168. 101, 307. 104, 142. 118, 57. **स वा एषः** AIT. Ba. 3, 30. **एष क्व वै सः** ebend. **सा तं एषा** AV. 2, 29, 7. **इयमेव सा** 3, 10, 4. **अयं स तिष्ठति यतः** ÇĀ. 62. **सेयमासादिता बाला** MBh. 3, 2697. **सो ऽयं विद्वेषकः प्रात इति कोलाकूलं व्यधुः** KATHĀS. 18, 245. **सेयम्** MĀK. P. 62, 20. ÇĀ. 67, 6. **स (शापः) चायमङ्गुलीयकदर्शनावसानः** 111, 6 (v. l. ohne अयम्). **याम् — सेयम्** MBh. 3, 2353. ÇĀ. 84. 89. Spr. (II) 4036. **अये सेयमत्रभवती शुकस्तला यैषा** ÇĀ. 106, 15. KATHĀS. 18, 331. **स भवान्** ÇĀ. 82, 8. 95, 11. **Hinweisend in Verbindung mit der 1ten und 2ten Person sg. (mit und ohne अरुम् oder तम्): सा वै वो वरं वृषी** *ich will mir Etwas von euch ausbitten* AIT. Ba. 1, 7. **स त्वा (तत्रा)** ÇAT. Ba. 14, 6, 2, 1) **पृच्छामि** BṬH. Ā. Up. 3, 3, 1. MBh. 1, 6115. 3, 2484. fgg. **सो ऽहमाप्तवर्षां क्तिवा पलाशाश्च न्यषेचयम्** R. 2, 63, 9. MBh. 1, 5952. 5965. 6142. 6155. 3, 15606. ÇĀ. 13, 23. RAGH. 1, 5 68. **साकं कृता** MĀK. P. 70, 5. **स एव तस्य धाताकम्** KATHĀS. 43, 231. — **स वै नो ब्रूहि** ÇAT. Ba. 14, 6, 2, 6. 9. 12. 15. 18. 1, 1, 4, 10. **स किं शोचसि** Spr. (II) 6647. **स कर्म कुरु** 6646. MBh. 1, 5971. 6172. 3, 15650. 15697. **स मे नाथो ह्यनाथस्य भव** R. 1, 62, 7. **स नास्ति परमित्येव कुरु बुद्धिम्** 2, 108, 17. **स त्वमातिष्ठ योगम्** MBh. 3, 2639. RAGH. 2, 40. 45. 3, 45. ÇĀ. 53, 21. MĀK. P. 61, 52. 55. **तन्मात्रं चेन्मह्यं न ददाति पुरा भवान् । स (du eben derselbe) कथं पृथिवी-**